

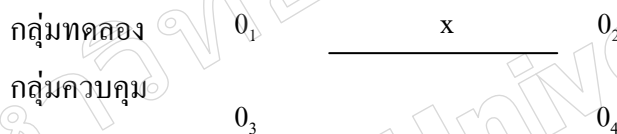
บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่และความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนประถมศึกษาชายก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนและการมีส่วนร่วมของครอบครัว และระหว่างนักเรียนประถมศึกษาชายที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ และไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมฯ

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบการวิจัยแบบศึกษาสองกลุ่มวัด 2 ครั้ง (The Pretest-Posttest Design with Non-Equivalent Groups) ดังนี้

O_1, O_3 หมายถึง การวัดความมั่นใจในการปฏิเสธการสูบบุหรี่และความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ในนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก่อนการทดลอง

O_2, O_4 หมายถึง การวัดความมั่นใจในการปฏิเสธการสูบบุหรี่และความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ในนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มหลังการทดลอง

X หมายถึง โปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนและการมีส่วนร่วมของครอบครัว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา เป็นนักเรียนชายที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปีการศึกษา 2555 ในโรงเรียนประถมศึกษา ตำบลบ้านเปรง อำเภอด่านขุนทด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 5 กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสิ้น 4 แห่ง ทั้งหมดเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนชายในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ประมาณ 10 - 25 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปีการศึกษา 2555 ในโรงเรียนประถมศึกษา ตำบลบ้านแปรง อำเภอด่านขุนทด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมาเขต 5 กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 2 แห่งโดยมี คุณสมบัติ ดังนี้

1. ไม่เคยทดลองสูบบุหรี่หรือเคยสูบบุหรี่แต่ไม่เกิน 4 มวน
2. ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่ทำให้มีข้อจำกัดในการสูบบุหรี่เช่น โรคหอบหืด โรคหัวใจ เป็นต้น

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรที่ใช้เพื่อทดสอบ สมมติฐานค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม (Hypothesis testing for two population means) ดังนี้ (Lemeshow, Hosmer, Klar&Lwanga, 1992)

$$n = \frac{2\sigma^2 [Z_{1-\alpha} + Z_{1-\beta}]^2}{[\mu_0 - \mu_a]}$$

กำหนดให้

$Z_{1-\alpha}$ คือ ค่าระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อการทดสอบทางเดียว เท่ากับ 1.64

$Z_{1-\beta}$ คือ อำนาจการทดสอบทางสถิติ เมื่อ $\beta = .1$ เท่ากับ 1.28

μ_0 คือ ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตัวของกลุ่มทดลอง

μ_a คือ ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตัวของกลุ่มควบคุม

σ^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของประสิทธิ์ กมลพรมงคล ชูดี รอดจากภัย และ วรรณภา อัสว ชัยวิกรม เรื่อง ผลของโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียน มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นงานวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัด ก่อนและหลังการทดลองมาคำนวณค่าความแปรปรวนได้ดังนี้

$$\sigma^2 = \frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{(n_1 - 1) + (n_2 - 1)}$$

กำหนดให้

n_1 คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลอง

s_1 คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในกลุ่มทดลอง

n_2 คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มควบคุม

s_2 คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในกลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}\sigma^2 &= \frac{(33-1)(9.81)^2 + (33-1)(2.65)^2}{(33-1) + (33-1)} \\ &= \frac{3304.32}{64} = 51.63\end{aligned}$$

นำมาแทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned}n &= \frac{(2 \times 51.63)(1.64 \times 1.28)^2}{(9.15 - 1.85)^2} \\ &= \frac{880.81}{53.29} = 16.53 \\ n &= 17\end{aligned}$$

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 17 คน เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง ขณะศึกษา ผู้ศึกษาได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 ดังนั้นจึงมีจำนวนตัวอย่างในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน

ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

1. ในเขตตำบลบ้านแปรง อำเภอด่านขุนทด มีโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชนบททั้งสิ้น 4 แห่ง มีโรงเรียนที่มีขนาดตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6 เพียงพอในการศึกษา (20 คน) เพียง 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านแปรง และโรงเรียนบ้านหนองปรือ โรงเรียนทั้งสองจึงถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
2. โรงเรียนทั้งสองมีบริบทและสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงกัน คือ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียนและขนาดโรงเรียนใกล้เคียงกัน จึงทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากได้โรงเรียนบ้านแปรงเป็นกลุ่มทดลอง และโรงเรียนบ้านหนองปรือเป็นกลุ่มควบคุม
3. โรงเรียนทั้งสองมีจำนวนห้องเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ชั้นละหนึ่งห้องเรียนเหมือนกัน โดยมีจำนวนนักเรียนชายประมาณ 20-25 คน ห้องเรียนดังกล่าวของทั้ง 2 โรงเรียนจึงเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 โปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนและการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ชุดที่ 1 โปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนและการมีส่วนร่วมของครอบครัว

โปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนและการมีส่วนร่วมของครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการเพิ่มความเชื่อมั่นในความสามารถของนักเรียนประถมศึกษาชาย ในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Bandura (1997) จากแหล่งข้อมูล 4 แหล่งคือ(1) การเรียนรู้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จด้วยตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ (2) การได้เห็นตัวแบบหรือประสบการณ์จากผู้อื่นในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่(3) การใช้คำพูดชักจูงเพื่อให้บุคคลเชื่อว่าตนเองสามารถจะประสบความสำเร็จในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่(4) การส่งเสริมสถานะด้านร่างกายและอารมณ์ให้มีความพร้อมในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ร่วมกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว (Friedman, 1997) โดยให้ผู้ปกครองที่มีความรู้สึกลังเลกับนักเรียนมากที่สุดอาจเป็นบิดา มารดา หรือญาติ มีส่วนร่วมโดยมีบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพด้วยการพูดคุยโดยใช้หลักการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตามหลัก 5' A (ศุภรัตน์ อัมวัฒน์กุล, 2552) ได้แก่ การเตรียมการล่วงหน้า (Anticipatory) การถาม (Asking) การแนะนำ(Advice) การช่วยเหลือ (Assisting) และการติดตาม (Arranging) เกี่ยวกับโทษของบุหรี่และความคาดหวังของครอบครัว ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติสถานการณ์จำลอง การแสดงบทบาทสมมติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกิจกรรมสนทนากลุ่ม เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์

ตารางที่ 1 การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและการมีส่วนร่วมของครอบครัว

แนวคิดหลัก	กิจกรรม
1. ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (Bandura, 1997)	
1.1การประสบความสำเร็จจากการกระทำด้วยตนเอง (Mastery Experience)	1. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ 2. การให้ความรู้และการฝึกทักษะการปฏิเสธสูบบุหรี่จากสถานการณ์จำลอง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

แนวคิดหลัก	กิจกรรม
1. 2 การได้เห็นตัวแบบ หรือ ประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experiences)	การเรียนรู้จากตัวแบบมีลักษณะดึงดูดความสนใจ มีอายุและเพศใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ ประสบความสำเร็จในการหาทางออกจากสถานการณ์เสี่ยงต่อการสูบบุหรี่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของตัวแบบ และเรียนรู้แนวทางจากตัวแบบที่ประสบผลสำเร็จจากการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ พร้อมทั้งแสดงความรู้สึกและสะท้อนคิด
1. 3 การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion)	1. การให้ความรู้ถึงโทษของการสูบบุหรี่ 2. การให้กำลังใจ และชมเชย ภายในกลุ่ม 3. การสร้างแรงจูงใจจากการสนับสนุนของกลุ่ม 4. การกระตุ้นให้ทบทวนประสบการณ์ของตนเองที่ประสบความสำเร็จ กล่าวชมเชยและให้กำลังใจ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเองและความพยายามในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ในสถานการณ์ต่างๆ 5. การสร้าง “พันธะสัญญาใจ”
1. 4 สภาวะด้านร่างกายและอารมณ์ (Physiological and Affective State)	1. การสร้างสัมพันธภาพและเล่นเกมกระตุ้นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้สึที่ดีต่อการเรียนรู้การหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ 2. การเรียนรู้เกี่ยวกับอารมณ์ ผลกระทบจากอารมณ์และการควบคุมอารมณ์อย่างเหมาะสม 3. การฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียดจากสถานการณ์สมมุติ
2. แนวคิดการมีส่วนร่วมของครอบครัว (Friedman, 1997) การมีส่วนร่วมของครอบครัวเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ (Family Participation)	ผู้ปกครองที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดมีบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพโดยการพูดคุยสื่อสารด้วยทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพด้วยหลักการ 5' A ด้วยความรัก ความอบอุ่นเกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรี่และความคาดหวังของครอบครัว

ชุดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามแบบหลายตัวเลือกและให้เติมคำในช่องว่างสอบถามเกี่ยวกับ อายุ พื้นที่ร่วมบิดามารดา สถานภาพสมรสของบิดามารดา การศึกษาและอาชีพของบิดามารดา ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และการสูบบุหรี่ของบุคคลใกล้ชิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่เป็นแบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ในสถานการณ์ต่างๆ วัดโดยแบบวัดที่ปรับมาจากแบบวัดของFord et al. (2009) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ในสถานการณ์ต่างๆ จำนวน 4 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตัวเลือก	คะแนน
มั่นใจมาก	5 คะแนน
ค่อนข้างมั่นใจ	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ค่อนข้างไม่มั่นใจ	2 คะแนน
ไม่มั่นใจ	1 คะแนน

คะแนนที่ได้อยู่ในช่วง 1-20 คะแนน คะแนนมาก หมายถึง มีความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่มาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความตั้งใจไม่สูบบุหรี่เป็นแบบประเมินเจตนาที่จะไม่สูบบุหรี่ปรับจากแบบวัดของFord et al. (2009) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการคาดการณ์การสูบบุหรี่ในอนาคต จำนวน 2 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตัวเลือก	คะแนน
ไม่สูบนั่นเอง	5 คะแนน
มีโอกาที่จะไม่สูบ	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
มีโอกาที่จะสูบ	2 คะแนน
สูบนั่นเอง	1 คะแนน

คะแนนที่ได้อยู่ในช่วง 1-10 คะแนน คะแนนมาก หมายถึง มีความตั้งใจไม่สูบบุหรี่สูง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน และการมีส่วนร่วมของครอบครัวแบบสอบถามความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ และแบบสอบถามความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ 2 ท่าน ที่เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมสุขภาพ 1 ท่าน และเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 ท่าน และอาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมศาสตร์ 1 ท่าน ตรวจสอบตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวิจัยที่ผ่านการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียน 3 แห่ง ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองบัวละคร โรงเรียนบ้านเขื่อน และโรงเรียนบ้านไค้งตะคร้อ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) สำหรับแบบสอบถามความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ และวิธีทดสอบซ้ำ 2 สัปดาห์ (2 – weeks – test- retest) สำหรับแบบสอบถามความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ เท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ เท่ากับ 0.91

การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นเตรียมการ

1. ผู้วิจัยเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์และเครื่องมือการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้วิจัยนำจดหมายจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา เขตที่ 5 จังหวัดนครราชสีมา ผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนที่ศึกษา เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างล่วงหน้า ก่อนการทดลอง 2 สัปดาห์ โดยผู้ปกครองลงนามอนุญาตในแบบยินยอมให้นักเรียนเข้าร่วมการวิจัย

ขั้นตอนการทดลอง

กลุ่มทดลอง

1. ผู้วิจัยได้เข้าพบผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่างก่อนดำเนินการทดลองที่โรงเรียนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ระยะเวลาในการทำวิจัย การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่างพิจารณาลงนามในใบตอบรับยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลแบบสอบถามความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ และแบบสอบถามความตั้งใจในการไม่สูบบุหรี่

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนและการมีส่วนร่วมของครอบครัวให้แก่นักเรียนประถมศึกษาชายที่โรงเรียน จำนวน 4 ครั้ง ใช้เวลา 4 สัปดาห์ดังนี้

กิจกรรมครั้งที่ 1 (สัปดาห์ที่ 1) ผู้วิจัยให้ความรู้เรื่องบุหรี่ และทักษะการสื่อสารตามหลัก 5' A (ศุภรัตน์อิมวัฒนกุล, 2552) ได้แก่ การเตรียมการล่วงหน้า (Anticipatory) การถาม (Asking) การแนะนำ (Advice) การช่วยเหลือ (Assisting) และ การติดตาม (Arranging) แก่บุคคลในครอบครัว ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และมอบหมายให้บุคคลในครอบครัวพูดคุยกับบุตรเกี่ยวกับโทษของบุหรี่และความคาดหวังของครอบครัวที่บ้าน โดยใช้หลักการสื่อสารที่ดีและผู้วิจัยได้กระตุ้นเตือนและติดตามให้มีการปฏิบัติจริง

กิจกรรมครั้งที่ 2 (สัปดาห์ที่ 2) เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาชายแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น ในประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์การสูบบุหรี่ของวัยรุ่น สาเหตุของการสูบบุหรี่และความคิดเห็นที่มีต่อการสูบบุหรี่ พร้อมทั้งจัดให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับอารมณ์ และการจัดการอารมณ์ โดยการอภิปรายและฝึกทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียดจากสถานการณ์สมมุติ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

กิจกรรมครั้งที่ 3 (สัปดาห์ที่ 3) ผู้วิจัยให้ความรู้เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่และทักษะการปฏิเสธแก่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาชาย จากนั้นจึงแบ่งกลุ่ม ฝึกทักษะการปฏิเสธในสถานการณ์จำลองต่างๆ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

กิจกรรมครั้งที่ 4 (สัปดาห์ที่ 4) เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาชายเรียนรู้แนวทางจากตัวแบบ โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้แนวทางจากตัวแบบวัยรุ่นที่ประสบผลสำเร็จจากการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ผ่านวิดีโอ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สรุปทบทวนความรู้ ทักษะ และสร้างพันธะสัญญาร่วมกันที่จะไม่สูบบุหรี่ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

ตลอดการดำเนินกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 1- 4 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับการกระตุ้นและให้กำลังใจจากผู้วิจัยและกลุ่ม

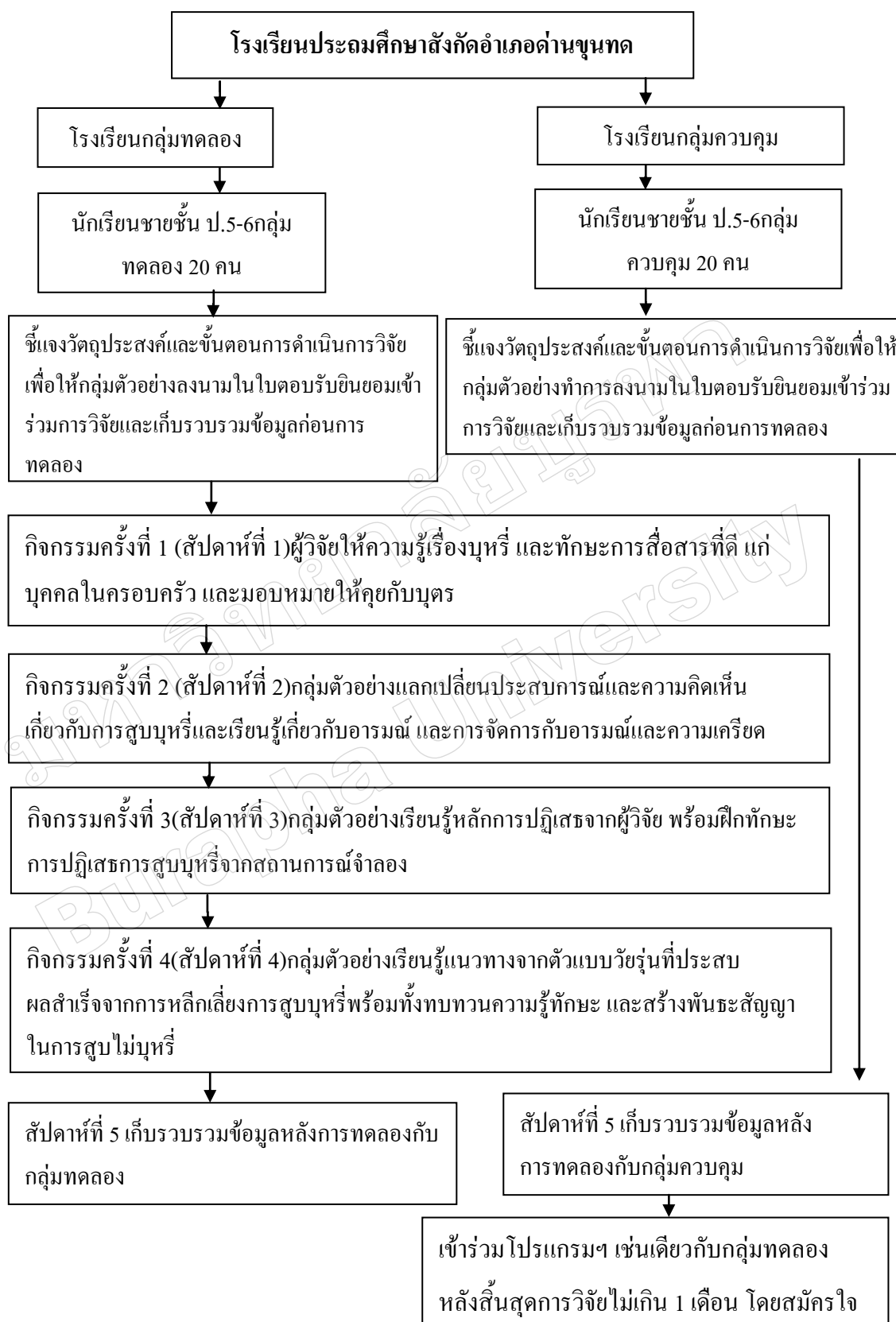
4. เก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองในนักเรียนประถมศึกษาชายปีที่ 5-6 ที่โรงเรียนในสัปดาห์ที่ 5 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามเช่นเดียวกับการทดลองกลุ่มควบคุม

1. ผู้วิจัยได้เข้าพบกลุ่มตัวอย่างก่อนดำเนินการทดลองที่โรงเรียนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ระยะเวลาในการทำวิจัย และชี้แจงการพิทักษ์สิทธิและลงนาม ในการตอบรับหรือการปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้โดยกลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครอง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ และแบบวัดความตั้งใจในการไม่สูบบุหรี่

3. เก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองในนักเรียนประถมศึกษาชายปีที่ 5-6 ที่โรงเรียนในสัปดาห์ที่ 5 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามเช่นเดียวกับการทดลอง

4. หลังสิ้นสุดการวิจัยไม่เกิน 1 เดือน ผู้วิจัยได้นำกลุ่มควบคุมเพื่อให้ได้เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนเช่นเดียวกับกลุ่มทดลองได้รับ

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่และความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ก่อนและหลังทดลองในกลุ่มทดลองด้วย สถิติ Paired t-test
3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่และความตั้งใจไม่สูบบุหรี่ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วย สถิติ Independent t - test

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และเครื่องมือการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เนื่องจากผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนชายอายุต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้วิจัยจึงทำหนังสือขออนุญาตจากผู้ปกครองของนักเรียนชาย ที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ปกครองได้ลงนามอนุญาตในแบบยินยอมให้เข้าร่วมการวิจัยก่อนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ในวันที่เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัยโดยแจ้งให้ทราบว่า การตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้จะไม่มีผลเสียหรือเงื่อนไขใดๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง
3. ไม่มีการระบุชื่อ-นามสกุล ของกลุ่มตัวอย่าง แต่ใช้รหัสในแบบสอบถาม คำตอบหรือข้อความทุกอย่างถือเป็นความลับ และนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น
4. แบบสอบถามที่ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถูกเก็บมิดชิดในซองกระดาษ ข้อความที่ได้จากแบบสอบถามทุกอย่างถือเป็นความลับ มีเพียงผู้วิจัยเท่านั้นที่ได้อ่านและรับทราบข้อมูล ผลจากการศึกษาถูกนำเสนอในภาพรวมมิได้วิเคราะห์แยกตามโรงเรียน ข้อมูลจะถูกทำลายภายหลังจากผลการวิจัยเผยแพร่และตีพิมพ์แล้ว